

Vergi mükellefi olmayan gerçek kişilerin bağış amacıyla cami yaptırmaları durumunda vergi mükellefiyeti tesis edilip edilmeyeceği, çalışan işçiler için tevkifat yapılıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-120[64-2012/332]-2267
Tarih	23.07.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-120[64-2012/332]-2267

23/07/2012

Konu : Vergi mükellefi olmayan gerçek kişilerin cami yaparak bağışlaması
durumunda vergi mükellefiyeti tesis edilip edilmeyeceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, gerçek kişi olarak vergi mükellefiyetinizin bulunmadığı, ... Müftülüğüne bağış yapılmak üzere şahsınız tarafından bir cami inşaa edeceğinizi ve inşaatta işçi çalıştıracağınızı belirterek, bağış yapacağınız cami inşaatında çalıştıracağınız işçiler için vergi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı ile tamamını bağışlayacağınız cami inşaatı için adınıza vergi mükellefiyet tesis edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir..

Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş, söz konusu maddenin ikinci fıkrasının (4) numaralı bendinde ise, gayrimenkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden elde ettikleri kazancın ticari kazanç olduğu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, ticari faaliyet bir tür emek sermaye organizasyonuna dayanmakta olup, kazanç sağlama niyet ve kastının bulunup bulunmaması böyle bir organizasyon tarafından icra edilen faaliyetin "ticari faaliyet" olma niteliğine etki etmemektedir. Ancak, bir faaliyetin ticari faaliyet sayılabilmesi için kazanç sağlama niyet ve kastı gerekmemekle birlikte, faaliyeti icra eden organizasyonun bütün unsurları ile birlikte değerlendirildiğinde kazanç sağlama potansiyeline sahip olması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Gerçek kişilerin ticari gaye olmaksızın, servetin nitelik değiştirmesi veya bir takım zorunlu nedenlerle gayrimenkul inşa etmeleri ticari faaliyet olarak kabul edilmemektedir.

Özel inşaat yapımında gayrimenkullerin şahsi ihtiyaç kapsam ve sınırlarını aşması ve ticari organizasyonun şekli ve maddi unsurlarını açıkça taşıması, yapılan faaliyetin ticari sayılması için yeterlidir.

Şahsi ihtiyaç kapsam ve sınırlarını aşan mesken veya şahsi ihtiyaç kapsam ve sınırlarını aşmamakla birlikte işyeri ya da mesken ve dükkan ünitelerinden oluşan inşaatın yapılması durumunda, ticari bir organizasyonun şekli ve maddi unsurları ile açıkça ortaya çıkması nedeniyle bu faaliyetin de ticari sayılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun 61 inci maddesine göre; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan anılan Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında, maddede sayılan hizmet erbabının safi ücretlerinin takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının % 25'i olduğu, 3 numaralı bendinde, özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçilerinin safi ücretlerinin diğer ücret olarak vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, ... Müftülüğüne bağışlanmak üzere yapacağınız cami inşaatı özel inşaat olarak değerlendirilecek olup, söz konusu inşaatın ticari faaliyet kapsamında inşaat işi olmaması dolayısıyla gelir vergisi yönünden vergi mükellefiyeti tesisine gerek bulunmamaktadır. Ancak çalıştırılan işçilerin ücretlerinin, anılan Kanunun 64 üncü maddesi hükmü gereğince diğer ücret olarak vergilendirilmesi, diğer ücretli olarak çalıştırılan işçilerin hizmetin ifa olduğu takvim yılının ikinci ayında; takvim yılı içinde işe başlamış iseler işe başlama tarihinden itibaren bir ay içinde vergi dairesine başvurarak vergi karnesi üzerinde vergilerini tarh ettirmeleri gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026